

Nr 101.

Av herr **Andersson, Lars, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till hushållningssällskapen: Avlöningar.*

Till avlönande av trettio hemkonsulenter och trettiofyra fiskeritjänstemän hos hushållningssällskapen utgår för närvarande statsbidrag med, inberäknat provisorisk avlöningsförbättring, 6 860 kronor resp. 6 460 kronor per år till var och en av sagda befattningshavare. Därjämte utgår statsbidrag till tre ålderstillägg, ett vart å 400 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års väl vitsordad fast anställning. Övriga statsbidragsavlönade personalgrupper hos sällskapen fingo sina löner reglerade genom beslut vid 1948 års riksdag och blevo i samband därmed inplacerade i det statliga lönesystemet. Helt naturligt har sagda förhållande väckt irritation bland hemkonsulenter och fiskeritjänstemän, och i anslutning härtill och under åberopande av det otillfredsställande löneläget begärde de genom resp. organisationer under hösten 1948 förhandlingar med hushållningssällskapens förbund angående de för dem gällande löne- och anställningsvillkoren.

Även om en förhållandevis snar lönerreglering syntes bliva genomförd även för hemkonsulenter och fiskeritjänstemän, ansåg man sig från hushållningssällskapens sida av ovan anförda skäl böra i avvaktan på lönerregleringen gå med på en viss förbättring av lönevillkoren. Enligt de vid förenämnda förhandlingar träffade överenskommelserna skola berörda befattningshavare sålunda för tiden $\frac{1}{10}$ 1948— $\frac{31}{12}$ 1950, dock längst intill dess definitiv statlig reglering av lönerna genomförts, av vederbörande hushållningssällskap uppbära provisorisk avlöningsförstärkning med 1 000 kronor per år utöver till befattningshavares avlöning utgående statsbidrag. Överenskommelserna innebära vidare, att sagda befattningshavare skola åtnjuta tre ålderstillägg, ett vart å 400 kronor, efter resp. 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring. De träffade uppgörelserna ha med något enstaka undantag på grund av särskilda förhållanden biträtts av sällskapen.

I årets statsverksproposition har föredragande departementschefen i anslutning till förslag om fortsatt statsbidrag för ändamålet uttalat, att han ej kan biträda, att av statsbidrag även skulle gäldas ovan nämnd avlöningsförstärkning åt hemkonsulenter och fiskeritjänstemän. I detta sammanhang påpekas i propositionen, att fiskeritjänstutbildningskommittén nyligen avgivit förslag till reglering av lönerna för de hos hushållningssällskapen anställda fiskeritjänstemännen och att särskild proposition i ärendet avses föreläggas årets riksdag. Vidare uttalas, att lönerregleringen för hemkonsulenterna ej längre bör uppskjutas och att frågan om deras löneställning nu bör utredas.

Emellertid framhålles, att någon lönereglering för dessa befattningshavare ej bör genomföras under kalenderåret 1950.

Angivna löneregleringar ha uppskjutits på grund av förhållanden, varöver hushållningssällskapen icke råda. Sällskapen ha emellertid som nämnts ansett sig böra i avvaktan på regleringarnas genomförande tillerkänna befattningshavarna vissa avlöningsförbättringar. Dessa äro dock avvägda på sådant sätt att de ej komma att föregripa de förestående regleringarna. Till hemkonsulent och fiskeritjänsteman nu utgående lönebelopp motsvara sålunda en löneställning mellan 18 och 19 resp. 17 och 18 lönegraderna. Vidare må nämnas, att 1941 års lärarlönesakkunniga för ordinarie ämneslärarinna vid lanthushållsskola, vilken enligt hittills tillämpade principer bör åtnjuta lägre lön än hemkonsulent, föreslagit 22 lönegraden och att fiskeritjänstkommittén för fiskeritjänstemännen förordat 19 lönegraden. Med hänsyn härtill och då staten, i likhet med vad som gäller för övriga statsbidragsavlönade befattningshavare hos hushållningssällskapen, bör bestrida hela avlöningen, få vi föreslå, att sällskapen erhålla statsbidrag jämväl för berörda avlöningsförbättringar. Framhållas må, att en höjning av statsbidraget för ändamålet icke kommer att påverka befattningshavarnas löner utan i stället avlasta sällskapen från en utgift, som det bör ankomma på staten att svara för. Sällskapens ekonomiska ställning gör det även angeläget att så sker.

I statsbidraget till avlöande av hemkonsulenter och fiskeritjänstemän böra sålunda även ingå de avlöningsförbättringar, som nu tillskjutas av hushållningssällskapen. Härvid förutsätta vi emellertid, att i förenämnda överenskommelser angivet uttryck »utöver till befattningshavares avlöning utgående statsbidrag» skall avse hittills utgående statsbidrag. En efter ovan föreslagna grunder genomförd höjning av statsanslaget bör nämligen icke innebära, att sällskapen därutöver av egna medel skola tillskjuta angivna provisoriska avlöningsförstärkning å 1 000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av anslagspunkten Bidrag till hushållningssällskapen: Avlöningar måtte besluta, att för år 1950 statsbidrag jämväl skall utgå till täckande av i förenämnda överenskommelser angivna avlöningsförstärkningar och ålderstillägg.

Stockholm den 20 januari 1950.

Lars E. Andersson.

J. F. Grym.

Olof Pålsson.

Hugo Sundberg.

P. J. Näslund.

Ragn. Bergh.
